

/trends & hypes

Milieumanagement

>>alleen zeggen dat je milieuvriendelijk bent, werkt niet

Het milieu heeft onze warme aandacht. Bedrijven zien businesskansen in deze groene trend. Maar serieus milieumanagement is meer dan een groen stickertje plakken. Het is een kritische kijk op alle activiteiten en de effecten daarvan.

Het milieu is hot, letterlijk en figuurlijk. Klimaatverandering door menselijk toedoen lijkt een feit. De woorden 'groen', 'eco', 'duurzaamheid' en 'milieu' zijn niet meer weg te denken uit de media. Steeds meer bedrijven spelen daar handig op in. Ze willen allemaal zo hoog mogelijk eindigen in de ranglijsten van groene bedrijven. Maar in hoeverre deze mooie woorden ook resulteren in daadwerkelijk groener produceren en handelen, is niet altijd even duidelijk. Soms is er sprake van 'greenwashing', door de zaken mooier voor te stellen dan ze zijn. Verdient een tv van 140 cm nog wel een groen stickertje, dankzij 'zuinige' led backlight? Is elektriciteit gewonnen uit afvalverbranding groene stroom?

Structureel

Echt milieubewust ondernemen is meer dan een groene sticker. Het vraagt om structurele aandacht voor milieu in alle geledingen van de bedrijfsvoering. Kijken wat in je bedrijf, je product en je sector beter kan: van het licht uit doen en dubbelzijdig kopiëren tot

verantwoorde materiaalkeuzes bij productontwerp. Steeds meer bedrijven hanteren normen voor hun milieubeleid, zoals ISO14000. Door ook aan klanten en toeleveranciers een werkwijze volgens deze norm te vragen, geef je het goede voorbeeld.

Balans

Bij het ontwerpen van een systeem moeten bepaalde milieuvragen als vanzelfsprekend worden meegenomen. Bijvoorbeeld wat de beste batterij is voor een gegeven probleem. Je zoekt als het ware naar een balans tussen levensduur, onderhoudbaarheid, afval, energieverbruik, kosten, etc. Milieumanagement maakt die werkwijze expliciet zichtbaar; je neemt in je ontwerpkeuzes ook de gevolgen en kosten voor milieu mee. Dat vraagt om keten-denken; een bewustzijn van alle gevolgen, bedoeld en onbedoeld. Zo kan een beslissing in het ontwerp leiden tot meer afval bij de producent. Door de producent al in een vroeg stadium bij het design te betrekken, kan het product zo goed mogelijk op de maakprocessen worden afgestemd.

Gezonde winst

Milieumanagement is een onderdeel van een groter geheel; maatschappelijk verantwoord ondernemen. Een gezonde winst die niet ten koste gaat van mens en milieu. Groen produceren hoeft niet duur te zijn, het levert vaak juist extra geld op. Een kleine investering kan tot grote besparingen leiden. Daar worden het milieu en het bedrijf beter van. Bovendien daagt milieumanagement uit tot innovatie. Je moet creatief denken en met nieuwe oplossingen komen. Dat is geen belemmering, maar een kans om je te onderscheiden. Om met een nieuw product te komen, of een nieuwe toepassing van een bestaand product.

Elektrische auto

Een technisch voorbeeld hiervan is de elektrische auto. Goede meet- en regeltechniek is essentieel om een elektrische auto optimaal te benutten. Dat begint al in de ontwikkelingsfase. Hoe ga je slim met de batterijen om? Dat resulteert in algoritmes die in de praktijk steeds weer het maximale uit de batterij halen. Je haalt meer kilometers uit een batterijlading, met energiebesparing en lagere uitstoot van schadelijke stoffen als prettige bijkomstigheid. En door optimaal gebruik gaat de batterij langer mee.

Rijgedrag beïnvloeden

Het menselijk gedrag is niet altijd even milieuvriendelijk. Techniek kan ons een handje helpen. Meet- en regeltechniek kan het gedrag van verkeersdeelnemers gunstig beïnvloeden. De 'Belonitor' is een apparaat dat automobilisten feedback geeft over hun rijstijl en belooft voor goed gedrag. Het stimuleert een rustige rijstijl volgens "Het Nieuwe Rijden". Brandstofverbruik en CO2-uitstoot dalen en het is nog veiliger ook. Zoiets zouden autofabrikanten in de toekomst kunnen integreren in hun auto's. In Rotterdam verwijst het systeem voor parkeergeleiding auto's naar de dichtstbijzijnde vrije parkeerplaats. Het leidt inderdaad tot minder autokilometers in de stad. Naast de voor de hand liggende besparingen geeft dat ook een aangenaamere stad, met minder rondrijdende auto's.

Eerlijke spelregels

Sommige innovaties lijken zo voor de hand liggend dat je je afvraagt waarom niemand ermee aan de slag gaat. Zoals een warmtewisselaar om datacenters te koelen en energie uit de warmte terug te winnen. Misschien zou een subsidie helpen. Nu laat de overheid innovaties vooral over aan de markt, met hier en daar een convenant. Vanuit Europa zijn er wel enkele belangrijke richtlijnen gekomen voor elektronisch afval (WEEE) en om gevaarlijke stoffen uit te bannen (RoHS en REACH). En de BV Nederland hanteert voor haar eigen bedrijfsvoering een roadmap voor duurzame inkoop. Maar de overheid doet nog weinig aan reguleren of stimuleren van milieumanagement tussen bedrijven onderling. Daar zou ze een rol kunnen spelen. We zitten in een competitieve wereld en uiteindelijk is het een probleem van spelregels. Zonder eerlijke spelregels gaat de één kapot en overleeft de fabrikant die voor goedkoop gaat. Want uiteindelijk wint de koopman het van de dominee. Geen bedrijf zal om principiële redenen het bijltje erbij neergooien. En je helpt de maatschappij ook niet door er maar mee te stoppen.

Het goede voorbeeld

Of het nu gaat om relaties van mens-tot-mens of van bedrijf-tot-bedrijf, het is lastig om de ander te veranderen. Een bedrijf heeft maar beperkt invloed op zijn omgeving. Alleen de reactie daarop heeft het zelf in de hand. Zo kan een bedrijf het goede voorbeeld geven en dat van anderen verwachten. Bijvoorbeeld door een klant te wijzen op de consequenties van zijn keuze. Maar uiteindelijk maakt de klant zijn eigen keuze en blijft het dus ook zijn verantwoordelijkheid.

Realiteitszin

Een verantwoorde omgang met milieu vraagt om realiteitszin. Neem maatregelen die ter zake doen. Met stappen die klein lijken kun je bij elkaar opgeteld veel winnen. Bijvoorbeeld van een efficiëntere batterij tot beter mobiliteitsmanagement om het aantal onnodige reiskilometers te verminderen. Het is een duidelijke trend dat we steeds bewuster omgaan met natuurlijke bronnen. Als we met zijn allen kleine stapjes blijven maken, komen we steeds verder vooruit.

